

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +17...+19, уначы — +4...+6; у Брэсце ўдзень — +22...+24, уначы — +11...+13; у Гродне ўдзень — +20...+22, уначы — +7...+9; у Віцебску ўдзень — +12...+14, уначы — +4...+6; у Гомелі ўдзень — +16...+18, уначы — +4...+6, у Магілёве ўдзень — +14...+16, уначы — +3...+5. Па ўсёй краіне захавацца сонечнае надвор'е, без ападкаў.

www.meteo.by

Пейджинговую связь
редакции обеспечивает
МОБИКОМ
пейджинг-система
(017) 209-45-45
(017) 209-45-55

Пасольства ЗША занепакоена актамі вандалізму ў Беларусі

Пасольства ЗША ў Беларусі выказала глыбокую занепакоенасць актамі вандалізму, якія былі учынены на працягу гэтага тыдня ў некалькіх беларускіх гарадах, уключаючы Мінск.

У прыватнасці, 25 мая невядомымі вандаламі сур'ёзна пашкоджаны мемарыяльны лаўкі ва ўрачышчы Курапаты. Гэтая лаўка — дар народа Злучаных Штатаў народу Беларусі — была перададзена прэзідэнтам ЗША Білам Клінтанам падчас яго візіту ў Беларусь у 1994 годзе.

У заяве пасольства, распаўсюджанай 30 мая, зазначаецца, што гэты ўжо другі выпадак пашкоджання лаўкі вандаламі. Пасольства ЗША давяло да ўрада

Беларусі, што калі бяспека гэтай лаўкі не можа быць гарантавана, то "пасольства гатова прадаставіць для яе належнае месца на сваёй тэрыторыі да таго, пакуль яе захаванасць не будзе забяспечана на яе законным месцы ў Курапатах".

Апроч таго, пасольства выказала занепакоенасць актам вандалізму на мемарыяле ахвярам Халакоста "Яма" ў Мінску.

Пасольства ЗША заклікала беларускі ўрад расследаваць акты вандалізму і "прыняць неабходныя захады па абароне гэтых і іншых месцаў гістарычнага і рэлігійнага значэння".

Аляксей ШЭНІН.

Вяртаюцца камісары

Памятаецца, у час, калі шмат хто з мужчынскага насельніцтва Беларусі, у тым ліку і я, налілі на сваіх плячах літары "СА", што значыла "савецкая армія", існавала пэўная катэгорія службовых асоб у арміі, якая карысталася рэпутацыяй выключных лаядаў, лаядаў і пусабраў. Да гэтай катэгорыі адносілі так званыя "замполіты" (у былым — камісары) ці, гаворачы поўнасьцю па-беларуску, намеснікі камандзіра па палітычнай частцы. Камісары не займаліся бязовай падрыхтоўкай вайскоўцаў, не вылучалі ваенную справу, не абслугоўвалі складаную вайсковую тэхніку... Яны ўважалі ў малады салдацкі галова адзіна правільную палітыку кіруючай камуністычнай партыі.

Як сказана ў вядомым фільме, "яны час ад часу вяртаюцца". Яны — гэта камісары. На гэты раз — у Беларусі, у вобразе намесніка кіруючай партыі — гэта камісары па палітычнай частцы, прычым не толькі на дзяржаўных прадпрыемствах, але і на прыватных. Міністэрства працы і сацыяльнай абароны разаслала па прадпрыемствах інструкцыю аб службовых абавязках намесніка кіруючай па палітычнай частцы. Новая пасада ўнесена ў агульнадзяржаўны рэспубліканскі каталог інфармацыі і кваліфікацыйны даведнік.

Згодна з новай міністэрскай інструкцыяй, ад сучаснага камісара патрабуецца "правільна растлумачваць унутраную і знешнюю палітыку дзяржавы, згуртаваць работнікаў у выкананні ў іх пачуццях патрыятызму і адказнасці за лёс краіны". Камісар павінен "дакладваць кіраўніцтву аб сацыяльна-

Алесь СІЛІН.

КАНФЛІКТ

Дзяржаўныя журналісты паказваюць зубы

Спосаб інфармавання дзяржаўных СМІ аб сітуацыі вакол масавага захворвання жыхароў Гродна серозным менингітам выклікаў незадавальненне кіраўніцтва Гродзенскай вобласці. Яго агульным Уладзімірам Амелікам, кіраўніком упраўлення інфармацыі аблвыканкама і Сяргею Дубавец, кіраўнік аддзела інфармацыі гарвыканкама. Абурае чыноўнікаў выклікала асвятленне візіту ў Гродна намесніка міністра аховы здароўя Валерыя Ключэўскага. Згодна з іх меркаваннем, гродзенскае тэлебачанне здымала міністра "у куцыках" і несьчасна пусціла інфармацыю ў эфір.

На наступны дзень пасля прэс-канферэнсу, на якой былі агучаны абвінавачванні ў бок журналістаў кіраўніцтва Гродзенскага абласнога тэлебачання і абвінавачвання ў перафармуляцыі і бяздзейнасці. "Наша інфармацыя заснавана на інтэрв'ю кіруючых і адказных работнікаў, паколькі ўпраўленні інфармацыі абл- і гарвыканкамаў не былі падрыхтаваны афіцый-

на прэс-рэлізі і не арганізавана праца па асвятленні гэтай важнейшай для рэгіёна праблемы", — гаворыцца ў афіцыйнай заяве. Падобнага ў гісторыі гродзенскага тэлебачання яшчэ не было. Супрацьстаянне маладота і амбі-

лася непазбежным. Але "публічныя стрэлы" у гэтай неаб'яўленай вайне прагучалі толькі ўпершыню. Заховаючы вернасць палітычнаму накіраванню, абранаму кіраўніцтвам краіны, гродзенскае тэлебачанне спрабуе рабіць іхавы і аб'ектыўны мярцавыя ішарыялы. Чыноўнікам з аблвыканкама такое свавольства не па душы.

Скандал вакол менингіту пераважна чашу дзялення мясцовай "вертыкалі". Не выключана, што гучны абмен заявамі — толькі пачатак сур'ёзнай схваткі за гродзенскі эфір. Робатнікі тэлебачання аднаўляюць, з якімі ўдалося паразмаўляць на гэты конт, тлумачаць дзеянні кіраўніцтва зусім не адназначна патрабаванням журналісцкай этыкі, а наяўнасцю ў Пярцова шчыльнага кантактаў з кіраўніцтвам Нацыянальнага тэлебачання, што дазваляе яму быць дастаткова незалежным ад гродзенскай "вертыкалі". Наколькі хопіць гэтай незалежнасці, пакажа бліжэйшы час.

Андрэй АДІЯНЦІК.

Апошні званок... для беларускай мовы

У апошні дзень вясны
для выпускнікоў 2003 года
празвінеў апошні званок

Зразумела, не мог прапусціць такую падзею ў жыцці сваёй старэйшай унучкі і я.

Былі і ўрачыстыя прамовы, і жартавальныя выступы з падлікам тон з'едзенага за гады вучэння хлеба, выпітай гарбаты, кампоту і іншых напояў. Бачыў я радасныя твары школьнікаў, якія развітваліся з дзяцінствам, і слёзы на вачах настаўнікаў. Яны развітваліся з часцінкай сваёй душы.

Мне было сумна. Школа, на жаль, так і не навучыла маю ўнучку размаўляць па-беларуску. А першага ж верасня 1992 года мама прывяла яе менавіта ў беларускую школу, дзе ўсе прадметы выкладаліся тады на беларускай мове.

А потым быў 1994 год — і кіраўніком нашай дзяржавы стаў А.Лукашэнка. У 1996 годзе, калі адбыўся сумнавыдмы рэфэрэндум, пасля якога вучыць у школе, дзе займалася мая ўнучка, сталі па-руску.

І вось ўрачыстасці ў гэтай школе беларускай сталі: яны праводзіліся на рускай мове. Па-руску былі зробле-

ны надпісы на стужках "Выпускнік-2003". Па-руску — загад дырэктара аб допуску да экзаменаў. Па-руску — песні, якія гучалі на ўрачыстасці. Хача — не: песні выконваліся і па-англійску — школа ж спецыялізаваная. А беларускіх песень я так і не пачуў. Нават настаўніцу беларускай мовы выпускнікі вішавалі... па-руску.

Не забыў і гэты ўрачысты момант нагадаць усім аб тым, што менавіта руская мова — вялікая і магутная і называлі імёны вялікіх рускіх пісьмемнікаў Дастаеўскага і Талстога. А пра выдатных волатаў беларускага духу і піра — ні слоўца...

Усё ж: у добры шлях, выпускнікі 2003 года! Хай паўсюль і ва ўсім вас чакае поспех, хай здзісьняцца вашы самыя дзёржкі мары. Толькі ніколі на вылікі жыццёвым шляху не забывайцеся, што вы — дзеці Беларусі.

Валерый ПІЧУКІН,
выпускнік СШ №18 г. Мінска
1959 года.

Выпускніца Волга Жымэнка з Брагінскага раёна.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БелТА.

Закрыццё газет — это нарушение прав сотен тысяч граждан Беларуси

Заявление Объединенной гражданской партии

Решение Министерства информации Республики Беларусь о приостановлении выхода одного из самых популярных изданий — "Белорусской деловой газеты", вынесение предупреждений ряду газет, включая самую тиражную независимую газету "Народная воля", свидетельствуют о начале новой широкомасштабной зачистки информационного пространства страны.

Власть теряет поддержку в обществе. Политику режима, согласно данным социологических опросов, одобряют не более 20% граждан, личный рейтинг А. Лукашенко опустился к отметке 25%. Тиражи государственной прессы, несмотря на миллиардные дотации, стремительно падают. Население предпочитает официальную пропаганду негосударственных носителей информации.

В этих условиях независимая общественно-политическая пресса становится одной из реальных угроз для белорусского режима. Вынесение предупреждений издателям и их сотрудникам, закрытие газет, судебные процессы над журналистами — это те методы, с помощью которых режим пытается придушить прессу, принудить газеты к самоцензуре и превращению в пособие для дачников и рыболовов.

Инициаторов процесса закрытия "БДГ" на три месяца, режим лишил десятки тысяч читателей и граждан Беларуси конституционного права на получение достоверной, альтернативной информации.

В этих условиях Объединенная гражданская партия **предлагает:**

— общественным объединениям, политическим партиям провести совместную кампанию в поддержку негосударственных СМИ;

— Национальному собранию принять изменения в законодательство, отражающие СМІ от произвола чиновников.

Призывает:

— парламентские Ассамблеи Совета Европы и ОБСЕ, Европарламент провести слушания о свободе слова в Беларуси;

— Европейский Союз, США рассмотреть вопрос о введении ограничений на передвижение высокопоставленных чиновников, ответственных за нарушение свободы слова в Беларуси;

— международные организации оказать всемерную поддержку негосударственным СМИ в Беларуси.

Магазины

№1 ул. Жуковского, 5
№2 пр. Ф. Скорины, 44
№3 пр. Ф. Скорины, 76
№4 ул. Ленина, 15
№5 ул. Филімонова, 1
№7 ул. Я. Коласа, 69
№8 ул. Сурганова, 40
№9 пр. Рокоссовского, 140
№10 бульвар Швеченко, 7
№11 пр. Пушкіна, 77
№12 ул. Кіхеватова, 80
№13 ул. Калиновского, 82, корп. 2
№14 ул. Володарского, 22
№15 ул. Танкова, 16
№16 ул. В. Хоружей, 24
№17 ул. Некрасова, 35
№18 станция метро "Площадь Победы"

224-03-76
284-83-59
232-46-23
227-11-92
235-63-11
288-30-20
232-45-10
247-30-15
233-74-88
255-80-71
278-77-61
264-06-42
227-75-55
232-82-39
234-27-25
231-03-28
284-31-06

Андрэй Клімаў крычаў «біс!» Чарльзу Анзбакеру

У канцэртнай зале літэа Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта такага, здаецца, яшчэ не было. Тут няздэльным вачарам Акадэмічным сімфанічным аркестрам Рэспублікі Беларусь віртуозна кіраваў амерыканец Чарльз Анзбакер. Імя гэтага чалавека вядома не толькі ў ЗША, але і ў Еўропе.

На гэты раз музыканты чудаўна выканалі такія класічныя творы, як увершура да оперы "Абэрон", сімфонія №2 Роберта Шумана, "Партэрт Лінальна" Аарона Копланда, выбранае з "Вестсайдскай гісторыі" Леанарда Бэрнштэйна і іншыя.

Падзякай слухачоў, сярэд якіх было шмат вядомых людзей, сталі бурныя апладысмэнты. А нядаўні вязень сумлення Андрэй Клімаў гучна крычаў "біс!".

Пётр СІДАРЭНКА.

ІДЗЕ ПАДПІСКА НА «НАРОДНУЮ ВОЛЮ» НА ДРУГУЮ ПАЛОВУ 2003 ГОДА

Шаноўныя прыхільнікі «Народнай волі»!

Мы ганарымся нашым сяброўствам. Будзем разам і надалей.

Фінансавыя цяжкасці не дазваляюць падпісачам паўгоддзе? Зрабіце гэта на квартал, у крайнім выпадку — на месяц-другі.

Разлічваем на тое, што бедным дапамогуць тыя, хто стаіць на нагах больш моцна.

Вы не здрадзіце нам — мы не здрадзім вам. Адстойвалі праўду і будзем адстойваць.

Абаранялі гонар Бацькаўшчыны і будзем абараняць.

Выкрывалі авантурыстаў усіх масцей і будзем выкрываць.

Вы — з «Народнай волі», «Народная воля» — з Вамі!

Ф. РД-1

Міністэрства сувязі і інфармацыі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету

Народная Воля (індэкс выдання)

на 2003 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Куды (паштовы індэкс) (адрас)											
Каму (прозвішча, ініцыялы)											

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА на газету (індэкс выдання)

Народная Воля

ПВ	месца	лі-тар									
Кошт: падпіскі _____ руб. Колькасць комплектаў _____											
Код: перада-расоўд _____ руб. Колькасць комплектаў _____											
на 2003 год па месяцах											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Куды (паштовы індэкс) (адрас)											
Каму (прозвішча, ініцыялы)											

Еще раз напоминаем: по самым низким ценам (без стоимости почтовых услуг) минчане могут оформить подписку на "Народную волю" в пунктах подписки, в магазинах и киосках "Мингорсоюзпечать". При этом газету можно будет получить в любой удобной для вас торговой точке "Белсоюзпечати". Публикуем адреса пунктов, где можно оформить подписку "До востребования". Если есть какие-то вопросы — звоните по указанным телефонам.

И Вы сэкономите!

Участок подписки «Белсоюзпечать»

ул. Володарского, 16, комн. 302 227-88-41

Пункты приема подписки:

ул. Жуковского, 5, корп. 1 224-32-03
пр. Ф. Скорины, 113 264-22-91
ул. Романовская Слобода, 9 220-83-04
ул. О. Кошевого, 8 230-29-20

Магазины

№1 ул. Жуковского, 5 224-03-76
№2 пр. Ф. Скорины, 44 284-83-59
№3 пр. Ф. Скорины, 76 232-46-23
№4 ул. Ленина, 15 227-11-92
№5 ул. Филімонова, 1 235-63-11
№7 ул. Я. Коласа, 69 288-30-20
№8 ул. Сурганова, 40 232-45-10
№9 пр. Рокоссовского, 140 247-30-15
№10 бульвар Швеченко, 7 233-74-88
№11 пр. Пушкіна, 77 255-80-71
№12 ул. Кіхеватова, 80 278-77-61
№13 ул. Калиновского, 82, корп. 2 264-06-42
№14 ул. Володарского, 22 227-75-55
№15 ул. Танкова, 16 232-82-39
№16 ул. В. Хоружей, 24 234-27-25
№17 ул. Некрасова, 35 231-03-28
№18 станция метро "Площадь Победы" 284-31-06

№19 пр. Машерова, 51, корп. 1 223-81-66
№20 ул. Есенина, 16 271-87-21
№21 станция метро "Пушкинская" 255-57-20
№22 ул. Илимская, 10, корп. 2 243-16-83
№23 ул. Славинского, 39 264-36-33
№24 ул. Жилиноухова, 31 245-05-74
№25 ул. К. Маркса, 21 227-08-52

Киоски

№2 Лингвистический университет, ул. Захарова, 21
№18 Технологический университет, ул. Свердлова, 13/4
№38 Педагогический университет, ул. Советская, 18
№78 г-ца "Юбилейная", пр-кт Машерова, 19
№95 Министерство архитектуры и строительства, ул. Мясникова, 39
№136 ст. метро "Площадь Я. Коласа", выход к Академии физвоспитания
№187 г-ца "Беларусь", ул. Створожевская, 15
№189 Автовокзал "Московский"
№198 Экономический университет, пр-кт Партизанский, 26
№209 проходная МАЗа, ул. Социалистическая, 2
№228 Университет культуры, ул. Рабковская, 17
№232 Минский завод холодильников, пр-кт Машерова
№245 Больница скорой помощи, ул. Кіхеватова, 56
№259 Минский государственный торговый колледж, ул. Восточная, 183
№260 пр. Ф. Скорины, 169
№262 г-ца "Планета", пр-кт Машерова, 31
№298 пр. Машерова, 75/1
№302 9-я больница, ул. Семашко, 8
№313 Слободской проезд, 24

Школьнікі з Беларусі ўзялі ўдзел у сусветным конкурсе

Чашэра вучняў з Беларусі атрымалі высокія ўзнагароды на 54-м Сусветным конкурсе навукова-тэхнічнай творчасці INTEL ISEF 2003. Конкурс праходзіў у сярэдзіне мая ў Кліўлендзе (штат Агайя, ЗША).

Трыдзятка ў намінацыі "Матэматыка" заняў і атрымаў другую прэмію Амерыканскага матэматычнага таварыства вучань 11-га класа лідэра Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Аляксандр Мядзведзь. Чашэрага месца ў намінацыі "Матэматыка" раздзялілі вучні 8-га класа гімназіі з Асіповіч Яўген Яўсесюк і Максім Сінкевіч. У намінацыі "Экалогія" чашэрага месца заняў вучань 11-га класа сярэдняй школы №64 г.Мінска Іван Коўзель.

Вольга АСПЕНКА.

Бедных дзяцей пакаталі на цеплаходзе

Дабрачынныя акцыі традыцыйна праводзіць 1 чэрвеня, у Дзень абароны дзяцей, страйка прадпрыемстваў Рэспублікі Беларусь.

Як паведаміў Беларускаму альянсу прадпрыемстваў Валерый Леушын, у гэты дзень прадпрыемствы многіх гарадоў аказваюць паспешную дапамогу дзецям са шматдзетных і маладзям'яных сем'яў, а таксама выхаванцам дзіцячых дамоў.

У Гродне, напрыклад, прадпрыемствы сумесна з грамадскім жаночым аб'яднаннем "Крыніца Міласэрнасці" арганізавалі для дзяцей з Дзіцячага дома змешанага тыпу, дзе жывуць 120 чалавек, і дзяцей са шматдзетных і маладзям'яных сем'яў экскурсію на цеплаходзе па Нёмане і наведванне спектакля ў гарадскім тэатры лялек.

Грына ЛЕУШЫНА.

У Мінску з'явіліся свае хакеры

Следчым аддзелам па Кастрычніцкім раёне Мінска па матэрыялах АБЭЗ Кастрычніцкага РУУС убудавана крымінальная справа ў дачыненні да двух непрацуючых мінчан 1970 і 1981 гадоў нараджэння.

Як паведаміў Беларускаму альянсу прадпрыемстваў і грамадскіх сувязей МУС Беларусі, устаноўлена, што яны з 14 лютага па 23 сакавіка гэтага года шляхам увядзення ў камп'ютэрную сістэму адной з дзяржаўных устаноў хлуслівай інфармацыі ўчынілі крадзж 6 тысяч 695 долараў ЗША.

Значчыны алушчаны пад падпіску аб нявыздзе. Вядзецца следства.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Вандалы апаганілі ў Барысаве месца расстрэлу праціўнікаў бальшавіцкага рэжыму

У ноч з 29 на 30 мая на высокім беразе Барызіны, у гэтак званых Барысавскіх Курпатах, невідомыя вандалы апаганілі месца памяці аб расстрэлах у 1920—1930 гадах змагаўся супраць бальшавіцкага рэжыму.

Як паведаміў Беларускаму альянсу прадпрыемстваў і грамадскіх сувязей МУС Беларусі, вандалы выкінулі захапаны ў гэтым месцы чатырохметровы бар'явы крэйз, перавязаны бел-чырвона-белым сцягам, і знеслі ў невідомым напрамку.

На беразе Барызіны былі расстрэляны навабравані, якія адмовіліся ісці ваяваць на польскі фронт; партызаны з антысавецкага атрада рэгістра Юркі Мінча, якія засталіся вернымі ўраду Беларускай Народнай Рэспублікі; жыхары гарада, якія ўзбунтаваліся супраць урадзяна харчовых пайкоў.

Першы такі крэйз быў устаноўлены прадстаўнікам зуброўскай моладзі Мінскай вобласці і сталіцы 2 лістапада 2001 года, калі грамадскіх дэлегатаў аб'явілі, што адбылася ў Барысаве, суседніх Крупка і на прылеглых да гэтых населеных пунктаў тэрыторыях. З таго часу, значныя ў Л.Навіцкі, гэтыя жорбатыя сімвалы валілі на зямлю, размалявалі свастыкай і зоркамі, рвалі на шматкі бел-чырвона-белую перавяз, аднак выкарылі крэйз упершыню.

Паводле слоў Л.Навіцкага, крэйз будзе адноўлены, а ля яго пачнецца дзяжурства брыгады руху "Зубр".

Алесь НІКАЛАЙЧАНКА.

У футбольным чэмпіянаце — трыўладдзе

У чэмпіянаце краіны па футболе па-ранейшаму трыўладдзе: згуляўшы ўнічыю, жодніскае "Гарпед", "Гомель" і мінскае "Тарпед-СКА" набралі па 15 ачкоў. Далей ідуць "Шахцёр" — 14; "Нафтан", БАТЭ — па 11; "Дынама" (Бр) — 10; "Белшына", "Неман" — па 9; "Дынама" (Мн) — "Дарыда", "Днепр-Граніт" — па 7; "Акаматы" — 6; "Маладзечна-2000", "Славія" — па 5; "Зорка-ВА-БДУ" — 2.

БАТЭ і "Маладзечна" правялі па 8 гульняў, "Дынама" (Мн), "Зорка-ВА-БДУ" — па 6, астатнія — па 7.

М.Мірны выйшаў у чвэрцьфінал

Беларусь Максім Мірны і індзец Махеш Бхупаті выйшлі ў чвэрцьфінал парнага разраду адкрытага чэмпіянату Францыі па тенісе, які праходзіць на корце "Ралан Гарос" і мае прызывы фонд больш за 6 млн. еўра.

У другім кругзе (1/16 фіналу) "пасеяны" пад другім нумарам беларуска-індыскай дублет выйграў у французав Церы Ас'енэ і Жульена Варле — 6:3, 6:4, у трэцім (1/8 фіналу) — у чхаў Францішка Чэрмака і Леаса Фавіра — 6:3, 6:2.

У 1/4 фіналу М.Мірны і М.Бхупаті сустраўся з Леандэрам Пасам з Індыі і Давідам Рыклем з Чэхіі ("пасеяны" пад п'ятым нумарам). Пераможца гэтай гульні ў паўфінале выхадзіў на пераможцу матча Масіма Берталіні (Італія) / Себасіяна Прыета (Аргенціна) — Боб Браян / Майк Браян (ЗША) (№ 3).

Выступленне ў парным разрадзе другога беларускага тэнісіста Уладзіслава Ваўчкова завяршылася ў другім кругзе. У Ваўчкова і карэец Х'он Тайк Лі прайграў Марку Ноўзу (Багамы) і Дэнізу Нестору (Канада) — 3:6, 3:6.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

СКАНДАЛ

Ірына ХАЛІП

Последним парадом советского времени Владимир Усходчик командовал 7 ноября 1990 года в Вильнюсе. Тогда он был командиром 107-й мотострелковой дивизии, дислоцированной в Северном городке в Вильнюсе. Сейчас он заместитель министра обороны Беларуси и тоже командует парадом. Казалось бы: ну и что такого особенного? Был начальником гарнизона, стал замминистра — нормальное развитие военной карьеры. Все так, если бы не одно обстоятельство: Владимир Усходчик находится в розыске. Постановление о розыске обвиняемого было подписано прокуратурой Литвы 26 февраля 2001 года...

Розыск Усходчика прокуратура Литвы поручила осуществлять департаменту полиции при МВД, отделу розыска криминальной полиции и Национальному бюро Интерпола Литвы.

Вопрос: почему Владимира Усходчика объявили в розыск лишь спустя 10 лет после трагических событий в Вильнюсе? Ответ прост: начиная с 1992 года сотрудники прокуратуры Литвы регулярно требовали у белорусских властей выдачи Усходчика. Тогда он еще не занимал должностей и был тих и незаметен. Но о том, что именно Беларусь предоставила приют беглому офицеру, прекрасно знали обе стороны. Просто на все запросы смертельную сторона отвечала: такой на территории Республики Беларусь не проживает... А в 1999 году тогдашний генпрокурор Беларуси Олег Божелко на запрос литовцев вообще ответил, что повестку Усходчику вручили, но он ее не взял.

По совокупности статей обвинение "тянет" на пожизненное заключение (пока лишь обвинение, не приговор суда). "Прим. ред." И то лишь потому, что Литва отменила смертную казнь. Но вместо того, чтобы выдать обвиняемого властям той страны, на территории которой он обвиняется в совершении многочисленных (в том числе тяжких) преступлений, Александр Лукашенко в мае 2000 года подписывает указ о назначении Усходчика заместителем министра обороны...

Итак, начало 1991 года. Правительство Литвы начинает реформу: 7 января 1991 года в Литве объявлено о независимости. Это правительство решает возбудить волну протеста у некоторых слоев населения. У здания Верховного совета на протяжении нескольких дней идут митинги — практически одновременно собираются те, кто требует отставки правительства и возвращении в страну, и сторонники "Саюдиса" с лозунгами "Свобода Литве!". Но никаких стычек между разными митингующими группами не было. Кстати, как ни пытались потом союзные следственные органы найти хоть какое-нибудь подтверждение разжигания межнациональной розни между русскими и литовцами — ничего не нашли.

А пока шли митинги, 10 января к литовскому народу обратился президент СССР Михаил Горбачев и в это же самое время в Вильнюс входила войска Псковской дивизии (в/ч 07264), начальник Генштаба ВС СССР Моисеев приказывал немедленно устроить принудительную службу на действующую военную службу и отлов дезертиров, а вильнюсский гарнизон укрепился, как мог. Кстати, красноречивые приказы по в/ч 78018: если с 2 января 1991 года за каждым объектом бронетехники были закреплены районы, то приказом от 9 января картина меняется: районы сменяют офицеры. Командир танка — майор или подполковник. Меха-

оказалось, что никакие человеческие следы и отстреленных гильз на крышах домов не обнаружено... Зато в ту ночь солдаты, которыми командовал Усходчик, убили 13 человек. Позже в распоряжении Генеральной прокуратуры Литвы оказались радиоперехваты переговоров подчиненных Усходчика. Одна из фраз в эфире — "Бросай горюх!" — означала приказ открит стрельбу по демонстрантам...

"Данные об изъятии у боевиков средств и документов на их передачу и хранение."

В период с 12 по 13 января 1991 года в в/ч 07264 происходили вооруженные столкновения. Боевые действия велись в районе телецентра. Более того, боевики применяли против военнослужащих огнестрельное оружие, газ, метательные пистолеты и другие предметы. По вооруженным и толпе велась огонь из близлежащих к телецентру домов.

ВРИО начальника штаба в/ч 07264 гвардии подполковник А. Пузачев.

ВРИО начальника службы РВ в/ч 07264 гвардии майор А. Бойко.

Документ датирован 22 октября 1991 года: литовские власти вели расследование январских событий. СССР еще существовал, но Псковская дивизия уже дала независимый ответ, отрицающий само существование боевиков в боеприказах.

УБЕЖИЩЕ для Владимира УСХОПЧИКА

Замминистра обороны Беларуси разыскивается Интерполом

Уже прошла та страшная ночь, уже погибли 13 человек и сотни были ранены, а начальник Вильнюсского гарнизона Владимир Усходчик продолжал командовать. В его приказе от 15 января говорится: "Ночью 13 января 1991 года экстремистами были спровоцированы драки в районе телецентра. Более того, боевики применяли против военнослужащих огнестрельное оружие, газ, метательные пистолеты и другие предметы. По вооруженным и толпе велась огонь из близлежащих к телецентру домов. Личный состав воинских подразделений не имел боевых патронов и снарядов, им были выданы холостые выстрелы... Подразделения гарнизона, поддержавшие рабочие дружины, действовали правильно, уверенно, заслуживают полного одобрения и поддержки прогрессивными силами народа".

А эта латша, заметьте, датирована 15 января. Усходчик еще

надеялся, что никто ничего не заметит, не поймет, не запомнит и все останется по-прежнему. Тем не менее он успел перевернуть лето 1991 года, енис до окончательного распада Советского Союза, на историческую родину, в Беларусь, командиром 50-й мотострелковой дивизии в Бресте. С 1992-го по 2000 год командовал 5-м гвардейским корпусом в Бобруйске. Восемь лет на одном месте — для военного это крест на карьере, забвение, служебная смерть. Но Усходчик терпеливо ждал. И дождался.

Витутас ЛАНДСБЕРГИС, в 1991 году — председатель парламента Литвы.

На Усходчика имеется "зачинный лист". И то, что он записан в Беларуси, является государственным секретом, — свидетельством отношения Беларуси и России к тем событиям в Вильнюсе. Сама по себе Беларусь — и это мое глубокое убеждение — не осмелилась

Из постановления о розыске:

"С 11 марта 1990 года по 23 августа 1991 года в городах и районах Литвы обвиняемый Усходчик Владимир Никитович, действуя в группе заранее договорившихся лиц, пытаясь силой свергнуть законно избранную власть Литвы, создавал и активно участвовал в деятельности антигосударственных организаций. Используя войска бывшего СССР, захватывал государственные и предприятия, препятствуя их нормальной работе, участвовал в убийствах жителей Литвы и нанесении им телесных повреждений, похищал оружие, осуществлял разбой, имея целью захватить государственное и общественное имущество."

17 ноября 1994 года принято решение о привлечении Усходчика к уголовной ответственности по статьям Уголовного кодекса: ст. 105 "Умышленное убийство при отягчающих обстоятельствах", ст. 111-2 "Нанесение тяжких телесных повреждений", ст. 234 "Прим", часть 3 "Вооруженное похищение огнестрельного оружия", ст. 92-2 "Хищение государственного имущества", ст. 67 "Вредительство", ст. 70 "Создание и участие в деятельности антигосударственных организаций".

уже давал показания... Действия вооруженных сил всегда были продолжением политики определенных политических структур в ответ на реакцию таких же структур, им противостоящих. В связи с этим я считаю, что за последние место в период с 7 по 13 января 1991 года и последующие дни события в Вильнюсе и их последствия должны нести ответственность представители политических структур, а не армия, которая исполняла приказы".

Похуже, Усходчик заговорил словами Клаузевица: "Война — это продолжение политики иными средствами". То есть признал, что участвовал в войне и, учитывая выводы литовских властей об этой войне и характер следствия, может быть привлечен к ответственности. Но не поспешил бежать дальше, осознавая, что в Беларуси его уже достали, а так и остался ждать того момента, когда вновь сможет встать на трибуну в качестве командующего парадом.

Кстати, во время службы Владимир Усходчик в должности командира Вильнюсского гарнизона его подчиненным был Аслан Масхадов. Но вот что странно: во время боевых действий

11—13 января 1991 года Масхадов куда-то делся. Его просто нигде не было, несмотря на все уставки. А Усходчик, похуже, не сообразил, во что ввязался. Теперь он наверняка думает, что Лукашенко вечно и в тени августовских усов генерал может украваться долгие годы.

Невозможность для генерала найтись в военную жизнь Сталина и отсутствие грядущей ответственности тоже верили слишком многие. Но гипсовые сталинские усы от разбитых памятников позже крепко ударили по головам тех простодушных.

Минск.

(«Новая газета»)

Пайшоў на працу і... не вярнуўся

Трыгожа было ў доме зваршчыка барысаўскага прадпрыемства "Грузаўтатранс". Змена даўно скончылася, а яго ўсё не было. Значыла ж на рабочым доўга не затрымліваўся.

Замест яго прыйшло страшнае паведамленне з прадпрыемства: зваршчык загінуў на рабочым месцы. У час зваркі іскры трапілі яму на вопратку. А тая была моцна прамаслена. Агонь імгненна ўспыхнуў на чалавеку. Уратаваць не ўдалося.

Падобныя выпадкі адбываюцца ў краіне амаль штодзень. У Навагрудскім раёне "закапаны рызніч" трактар. Валдзіш упарта ўзяўся за запук рукавіка. Трактар раптом рухнуў і чалавек апынуўся пад коламі.

У той жа вясновы дзень на торафрантэравым у Баранавіцкім раёне з дапамогай крана рамантавалі высокую трубу. Раптам з крана з вышыні васьмі метраў заліўся слесар па рамоне. У той дзень ён не з'явіўся дадому, бо з траўмамі быў дастаўлены ў бальніцу.

Піццадзят восьм работнікаў загінулі ў выніку няшчасных выпадкаў на вытворчасці ў студзені — красавіку гэтага года. 271 чалавек атрымаў цяжкія траўмы. Такія весткі паведамляе сайт "praca.by".

Як бачым, з вытворчасці паступаюць "фрутавыя зводкі". У Чыні, дзе ідуць баявыя дзеянні, страты людзей, бадай, меншыя. Савет прафсаюза работнікаў аўтамобільнага і сельскагаспадарчага машынабудавання не так даўно звяртаўся да міграцыйнага Экзарха ўсё Беларусі Філарэта з просьбай адслужыць у цэрквы краіны мабэлей у памяць загінуўшых на вытворчасці работнікаў.

Чаму людзі гінуць на вытворчасці? Аднак на гэты пытанне відавочны. З-за крызісу ў эканоміцы на прадпрыемствах сталі мала ўвагі ўдзяляць ахове працы і тэхніцы бяспекі пры вакананні работ.

Спецыялісты дэпартамента дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ўстанавілі, што амаль трэць работнікаў Камляс-гаса працуюць ва ўмовах, якія не адпавядаюць нават санітарна-гігіенным патрабаванням. Многія кіраўнікі тут не выконваюць свае абавязкі па ахове працы. Больш як трэць цяжка і смяротна траўміраваных былі ў

Вось так выглядала кацельня аццявазнага таварыства "Гомельрамбуд" пасля моцнага выбуху, які адбыўся тут на пачатку сінеціка года. 54-гадовы аператар кацельні, які знаходзіўся тут, загінуў.

Фота IREX/ProMedia.

стане алкагольнага ап'янення. Летась у арганізацыі гэтага ведамства адбылося 76 няшчасных выпадкаў, 15 работнікаў загінулі. Колькасць смерцей амаль падвоілася ў параўнанні з папярэднім годам.

За паршэння заканадаўства аб працы і правілаў па яе ахове ў першым квартале 2003 года аштрафавана больш за тры тысячы адказных асоб. 12 з іх прыцягнуты да кримінальнай адказнасці, 11 — звольнены з працы.

На прадпрыемствах і ў гаспадарках Аішанскага раёна летась

Яўген ТАУТЕНЬ.

Суд решил...

Суд Ленинского района г.Минска в составе судьи Боролоч А.В., в присутствии секретаря Кашкан А.В. РЕШИЛ:

Опровергнуть сведения, не соответствующие действительности, порочащие деловую репутацию СП "ТАТОВО-ТЕННЕРИ" — общества с ограниченной ответственностью, опубликованные в газете "Народная воля" №6 за 12.01.2002 г. в статье "Тонкие писки. Рабочие сделали инновации и уволили" и в №18 за 30.01.2002 г. в статье "Атака завода на здоровье рабочих", а именно:

— о демпинговых ценах на кожаный полуфабрикат;

— о выбросе отравляющих веществ в 6.30 15.06.2001 г. при выгрузке дубильных барабанов на рабочем месте аппаратчика дубления Гирко Ю.С.;

— о связи изложенного в справке ВКК №14 от 20.08.2001 г. диагноза микотический (токсический) микозит с работой Гирко Ю.С. на СП "Татово-Теннери" ООО;

— об инвалидности Гирко Ю.С. по вине СП "Татово-Теннери" ООО;

— об увольнении Гирко Ю.С. с СП "Татово-Теннери" ООО по инициативе нанимателя;

— об увольнении Кучинской Е.Н. с СП "Татово-Теннери" ООО по причине инициирования жалобы работников;

— о невозможности женщинам, работающим в дубильном цехе СП "Татово-Теннери" ООО, в том числе и конкретно Кучинской Е.Н., забеременеть по причине воздействия на их организм сухого хромового дубителя;

— о неисправности мешками приточной вентиляции на дубильной галерее;

— о переводе работников на годичные контракты с целью пресечь дальнейшие помыслы недоброжелателей;

— о лишении Кучинской Е.Н. премии на 20% в связи с ее требованиями к нанимателю об обеспечении работников средствами индивидуальной защиты органов дыхания.

ШТРХІ ЖЫЦЦЯ

Калі няма навука катя, дык дзед Іенат запор казла. Вёска Крайцы, Верхнядзвінскі раён.

Фота даслаў у рэдакцыю Уладзімір ЯЦКЕВІЧ.

Журналистская солидарность

Сегодня (во вторник) вышел свежий номер газеты "Салдарнасць", выразившей действительную солидарность с "Белорусской деловой газетой", издание которой на три месяца приостановлено Министерством информации. В номере вы найдете свежие новости, подробную информацию о предпринятых в адрес "БДГ" и приостановлении выхода газеты, комментарии из-

дателя "БДГ" Петра Маршова, а также главных редакторов "БДГ" и газеты "Салдарнасць" Светланы Калининской и Александры Старикович.

Помимо этого, внимание читателей газеты привлечет близкий опрос деятелей науки, культуры и искусства, посвященный ситуации вокруг "БДГ", а также традиционные для "Белорусской деловой газе-

ты" полосы "политика", "проектирование", "экономика", "общество", "культура" и "спорт". Плюс ежедневное сплетосложение "Компьютеры и ортектика".

Спрашивайте в киосках "Салдарнасць", которая солидаризировалась с журналистами редакции "БДГ".

Петр КРАВЦОВ.

Иван МАКАДОВИЧ

